

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української мови

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента
підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
галузі знань 29 Міжнародні відносини
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
(освітня програма «Міжнародний бізнес»)

Силабус нормативного освітнього компонента «Українська мова за професійним спрямуванням» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародний бізнес»).

27 серпня 2022 року. 13 с.

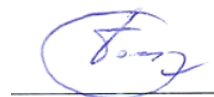
Розробник:

Данилюк Н. О., доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Силабус нормативного освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української мови (протокол № 1 від 28 серпня 2022 року)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

проф. Бояр А. О.

Завідувачка кафедри

проф. Костусяк Н. М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 29 Міжнародні відносини Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини Спеціалізація Міжнародний бізнес»	Нормативна
Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів 4		Рік навчання 1
		Семестр 2 ий
ІНДЗ: є		Лекції немає
		Практичні 42 год.
		Самостійна робота 70 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		українська

2. Інформація про викладача

Данилюк Ніна Олексіївна,
 доктор філологічних наук, професор
 професор кафедри української мови
 +380508787577, danylyuk@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус нормативного освітнього компонента «Українська мова за професійним спрямуванням» складено відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародний бізнес»). Предмет вивчення ОК – мова фахової галузі в усному та писемному різновидах. ОК спрямовано на підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів та їхньої фахової мовної культури.

2. Пререквізити. Вивчення ОК «Українська мова за професійним спрямуванням» базується на знаннях про українську та інші мови, здобутих у середній школі, гімназії або коледжі. **Постреквізити.** Знання, навички та компетенції, отримані здобувачем вищої освіти внаслідок засвоєння курсу «Українська мова за професійним спрямуванням», стануть необхідною основою для вивчення таких ОК, як «Україна в європейському історичному та культурному контекстах», «Творчий феномен Лесі Українки», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» та ін.

3. Мета і завдання ОК. Мета викладання ОК «Українська мова за професійним спрямуванням» – ознайомлення здобувачів вищої освіти зі стильовою диференціацією,

специфікою усної і писемної форм ділового та наукового стилів, лексикою і термінологією спеціальності, з основами культури мовлення. Основні завдання вивчення ОК «Українська мова за професійним спрямуванням» такі:

- підготовка фахівців, які добре володіють українською мовою;
- поглиблення й розширення знань з основних розділів української мови;
- ознайомлення здобувачів зі специфікою професійного мовлення;
- оволодіння необхідними орфоепічними, орфографічними, пунктуаційними граматичними, лексичними та стилістичними нормами;
- навчання користуватися спеціальною термінологією в усному і писемному мовленні;
- вироблення практичних навичок складати ділові папери, готувати ділові заходи.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІК) передбачає: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК) передбачають:

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК1).

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя (ЗК2).

Здатність навчатися та бути сучасно навченим (ЗК3).

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 5).

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК10).

Здатність працювати в команді (ЗК11).

Знання та розуміння предметної галузі та професійної діяльності (ЗК12).

Фахові компетентності (ФК) передбачають:

Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин (ФК12).

Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (ФК14).

Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (ФК16).

Програмні результати навчання:

Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін (ПРН1).

Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію (ПРН2).

Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення (ПРН3).

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН7).

Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин (ПРН19).

Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами (ПРН21).

Презентувати результати дослідження, на базі яких розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища (ПРН25).

Гнучкі навички (Soft skills):

- здатність логічно і критично мислити;
- вміння формувати власну думку;
- креативність, оригінальність та ініціативність;
- вміння працювати в команді;
- навички ефективної комунікації;
- навички розв'язання проблем та формування ідей;
- презентаційні навички;
- вміння керувати своїм часом, якісно виконувати завдання.

5. Структура ОК

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	Прак-тичні	Самост. робота	Консуль-тації	Контроль*/бали
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові ознаки професійного спілкування					
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування (національна мова, літературна мова та її ознаки, типи мовних норм, професійна мова, її особливості, сфера використання). Законодавчі акти у сфері використання державної мови.	7	2	4	1	ДС, ТР/4
Тема 2. Основи культури української мови (комунікативні ознаки культури мовлення;	19	6	12	1	ДС, ТР/4

комунікативна професіограма фахівця; мовний, мовленнєвий, етикет).					
Тема 3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні (різновиди, сфери застосування стилів).	6	2	4	-	ДС, ТР, РК /4
Разом за змістовим модулем 1.	32	10	20	2	12
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація					
Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності (функції спілкування; види і форми професійного спілкування).	7	2	4	1	ДС, ТР/2
Тема 5. Риторика і мистецтво презентації (публічний виступ та його особливості).	10	4	6	-	ДС, ТР/4
Тема 6. Культура усного фахового спілкування (індивідуальні форми бесід, особливості їхнього проведення та мовного оформлення).	6	2	4	-	ДС, ТР/2
Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем (наради, збори, дискусії). Мовностилістичні засоби.	7	2	4	1	ДС, РМГ/4
Тема 8. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації, специфіка мовного оформлення.	17	6	10	1	ДС, ТР/4
Разом за змістовим модулем 2	47	16	28	3	16
Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складник фахової діяльності					
Тема 9. Науковий стиль, його різновиди (власне науковий, науково-навчальний і науково-популярний), мовновирозові засоби в професійному спілкуванні.	15	6	8	1	ДС, ТР/4
Тема 10. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	11	4	6	1	ДС, ІРС/4
Тема 11. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	15	6	8	1	ДС, ТР/4
Разом за змістовим модулем 3	41	16	22	3	12
Контрольне тестування					Т/60
Усього годин та балів	120	42	70	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійної роботи

- ♦ опрацювання і презентація окремих тем (становлення української мови як державної; функції мови, усвідомлення мови як основи національної культурної ідентичності, її значення для українського державотворення, для успішної професійної діяльності);
- ♦ виконання практичних завдань і вправ на заняттях;
- ♦ ознайомлення зі словниками різних типів;
- ♦ презентація майбутнього фаху, цікавих місць та відомих людей України/ Волині;
- ♦ підготовка публічного виступу (добір матеріалу, структурування, робота над технікою та виразністю мовлення);
- ♦ моделювання різноманітних фахових ситуацій, їхнє вербальне оформлення;
- ♦ створення, аналіз, редагування і переклад наукових текстів;
- ♦ написання основних документів (заява, характеристика, резюме, протокол, пояснювальна й доповідна записка, службовий лист, звіт, рецензія, відгук).

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання здобувачі виконують для практичної реалізації здобутих компетентностей із освітнього компонента. Воно передбачає поглиблене опрацювання наукової літератури, підготовку тексту і презентації про українську мову або одну з міжнародних мов. Індивідуальне науково-дослідне завдання студенти представляють у вигляді презентацій на підсумковому занятті в аудиторії (за умови очного навчання) або із залученням платформ відеозв'язку (за умови дистанційного навчання). Максимальна кількість балів за ІНДЗ – 50 (30 балів – за зміст матеріалу, 30 балів – за оформлення і презентацію результатів). Теми ІНДЗ – «Мій майбутній фах», «Цікаві місця та відомі люди України/ Волині» (на вибір);

Основні критерії оцінювання ІНДЗ: а) за зміст матеріалу – належне опрацювання наукової літератури, рівень її аналізу, самостійно дібрані приклади або записи; б) за оформлення і презентацію результатів – грамотність викладу, дотримання мовностилістичних норм, цікаві приклади, використання аудіо- та відеозаписів, залучення програми Power Point та ін.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студенти повинні відвідувати лекції та семінарсько-практичні заняття за розкладом. У разі пропуску семінарсько-практичного заняття з поважних причин студентові потрібно підготувати відповіді на питання плану і скласти тему викладачеві за графіком консультацій.

Політика щодо академічної доброчесності. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилення на джерела інформації у разі їх використання; надання достовірних відомостей про результати власної науково-навчальної та творчої діяльності.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена [«Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Кожен вид роботи студенти повинні виконати згідно з розкладом: підготувати завдання для практичних занять за розкладом навчальних занять, презентувати ІНДЗ на останньому практичному занятті, скласти залік за розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі пропусків занять із поважних причин і невиконання практичних робіт студент може перескласти матеріал ОК викладачеві або комісії за графіками, визначеними деканатом.

V. Підсумковий контроль

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» та «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» оцінювання знань здобувачів освіти викладач здійснює під час поточного контролю за результатами виконання робіт, передбачених силабусом.

Рейтинг студента з дисципліни складає максимально 100 балів у такому співвідношенні: 40 балів – за роботу впродовж семестру (42 бали за практичні заняття, 8 балів за контрольну роботу (диктант із граматичним завданням) і 50 балів – за ІНДЗ.

Усі здобувачі вищої освіти складають екзамен у вигляді комп'ютерного тестування згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом Волинського національного університету (максимальний бал за комп'ютерне тестування 60). База тестових завдань для підготовки до іспиту розміщена за покликанням: http://cit.vnu.edu.ua/?page_id=106.

Якщо здобувач освіти не склав екзамен з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – повторне комп'ютерне тестування, третій раз – комісія).

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового оцінювання, отриманими в день оголошення, має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації. Будь-які конфліктні ситуації щодо оцінювання вирішують відповідно до «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Державна мова – мова професійного спілкування.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
6. Поняття мовної норми. Типи мовних норм.
7. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.
  1. Комунікативні ознаки культури мови.
  2. Словники у професійному мовленні. Типи словників.
  3. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.
  4. Парадигма мовних формул. Вибір мовних одиниць у мовленні.
  5. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів.
  6. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
  7. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
  8. Сутність спілкування. Функції спілкування.
  9. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування.
  10. Невербальні компоненти спілкування.
  11. Гендерні аспекти спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування.
  12. Поняття ділового спілкування. Стилї та моделі ділового спілкування.
  13. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.
  14. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Види публічного мовлення.
  15. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконування.

16. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Техніка і тактика аргументування. Психологічні прийоми впливу на партнера.
17. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
18. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
19. Етикет телефонної розмови.
20. Народи, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення проблеми.
21. Збори як форма прийняття колективного рішення.
22. Народа. Види нарад. Особливості проведення нарад.
23. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми.
24. Технології проведення «мозкового штурму».
25. Класифікація документів.
26. Національний стандарт України. Реквізити документів.
27. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.
28. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.
29. Документація з кадрово-контрактних питань.
30. Довідково-інформаційні документи.
31. Етикет службового листування.
32. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.
33. Українська термінологія в професійному спілкуванні.
34. Історія та сучасні проблеми української термінології.
35. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
36. Термінологія обраного фаху.
37. Кодифікація і стандартизація термінів.
38. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень.
39. Оформлювання результатів наукової діяльності.
40. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
41. Анутовання і реферування наукових текстів.
42. Основні правила бібліографічного опису, оформлення покликань.
43. Реферат як жанр академічного письма. Складові частини реферату.
44. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.
45. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової роботи. Рецензія, відгук.
46. Науковий етикет.
47. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. Види перекладу.
48. Проблеми перекладу наукових текстів.
49. Літературне редагування фахового тексту. Найпоширеніші синтаксичні помилки в наукових текстах та шляхи їх уникнення.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка	Вербальна оцінка	Оцінка за шкалою ECTS
--------	------------------	-----------------------

в балах		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

Підручники та посібники

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ, 2003. 432 с.
2. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посібник. Київ : Артєк, 1999. 264 с.
3. Глушич С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери: навч. посіб. Київ : Арій, 2009. 519 с.
4. Дороніна М.С. Культура ділового спілкування і партнерства: навч. посібник. Харків : Вид-во ХНЕУ, 2008. 204 с.
5. Загнітко А. П., Данилюк І. Г. Українське ділове мовлення: фахове і нефахове спілкування. Донецьк : ТОВ «ВКФ «БАО», 2010. 480 с.
6. Левчук І. П. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 204 с.
7. Масицька Т. Є. Сучасна українська мова за професійним спрямуванням : практикум. 3-ге вид. випр. і доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 92 с.
8. Мацько Л.І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.
9. Мацько Л. І. Культура української фахової мови: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
10. Погиба Л. Г., Грибіниченко Т. О., Голіченко Л. М. Українська мова фахового спрямування: підруч. Київ : Кондор, 2011. 352 с.
11. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2010. 213 с.
12. Стахів М. Український комунікативний етикет : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 248 с.
13. Українська мова за професійним спрямуванням : зб. тестових завдань для студ. закл. вищої освіти / Богдан С. К. (відп. ред.), Голоюх Л. В., Левчук І. П. та ін. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 172 с.
14. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.

15. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : навч. посіб. 6-те вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2007. 230 с.
16. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., випр. і доп. Київ : Алерта, 2019. 640 с.

Словники та довідники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
2. Волощак М. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання: за матеріалами засобів масової інформації. Київ : Вид. центр «Просвіта», 2000. 128 с.
3. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ: Наук. думка, 2004. 448 с.
4. Загоруйко О. Я. Великий універсальний словник української мови. Харків : Торчінг Плюс, 2010. 768 с.
5. Зінов'єва Л. О. Англійсько-український, українсько-англійський словник (101 000). Харків : Торчінг Плюс, 2011. 768 с.
6. Івченко А. І. Тлумачний словник української мови. Харків:Фоліо, 2002. 543 с.
7. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів української мови. Київ : Довіра, 2006. 284 с.
8. Колібаба Л. М., Фурса В. М. Словник дієслівного керування. Київ : Либідь, 2016. 656 с.
9. Культура мови на щодень / за заг. ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Довіра, 2000. 169 с.
10. Пахомов В. М. Короткий тлумачний словник з діловодства. Івано-Франківськ : ІФОЦППК, 2013. 160 с.
11. Сербенська О. Практичний словничок нормативних висловів. Львів : Наук. товариство імені Шевченка, 2002. 126 с.
12. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова: практичний словничок-довідник. Львів : Компанія «Манускрипт», 2003. 68 с.
13. Сліпушко О. М. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові. Правопис. Граматика. Київ : Криниця, 1999. 511 с.
14. Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. Київ : Довіра, 2000. 1018 с.
15. Словник синонімів української мови: в 2 т. / А. А. Бурячок та ін. Київ : Наук. думка, 1999–2000.
16. Словник української мови: в 11 т. / ред. кол. І. К. Білодід (голова) та ін. Київ : Наук. думка, 1970–1980.
17. Сучасний тлумачний словник української мови (65 000) / за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В. В. Дубічинського. Харків : ВД «Школа», 2006. 1008 с.
18. Тугаєнко-Серяк С. М. Довідник службовця. Київ : А.С.К., 2000. 399 с.
19. Українсько-англійський словник ділової людини / Гороть Є. І., Василенко О. В., Єфремова Н. В. [та ін.] ; за заг. ред. Гороть Є. І. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 576 с.
20. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів. Київ : Довіра, 1999. 507 с.
21. Фразеологічний словник української мови: в 2 т. / уклад.: В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наук. думка, 1993.

Додаткова література

1. Данилюк Н. О. Внесок Агатангела Кримського у розвиток українського мовознавства. *Ідентичність. Дискурс. Імагологія: зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. з іноз. участю до 150-річчя Агатангела Кримського, м. Острогож, 15 квітня*

- 2021 р. / редкол. О. А. Вісич (відп. ред) та ін. Острого: Вид-во НУ «Острозька академія», 2021. С. 111–114.
2. Данилюк Н. О. Особливості рекламного тексту в сучасних засобах масової інформації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія : зб. наук. праць*. Вип. 38. Т. 3. Одеса, 2019. С. 48–53.
  3. Данилюк Н. О. Перифрастичні найменування сучасних українських політиків у мові засобів масової інформації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія : зб. наук. праць*. Вип. 32. Т. 3. Одеса, 2018. С. 25–28.
  4. Данилюк Н. О. Принципи та методи сучасного лінгвістичного аналізу тексту. *Сучасні мово- та літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту : антологія / упоряд. Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер*. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. С. 656–662.
  5. Данилюк Н. О. Проблеми правопису іншомовних слів українською мовою. *Розвиток філологічних наук: європейські практики та національні перспективи: Міжн. наук.-практ. конф., м. Одеса, 22–23 жовтня 2021 р.* Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2021. С. 17–20.
  6. Масицька Т., Зельман Л. Вплив професійної комунікації на формування спеціальної лексики і термінології. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип 41. Том 2. С. 135–139.
  7. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську: навч. посіб. Тернопіль : Нова книга,
  8. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.
  9. Melnyk I., Masytska T., Holoiukh L., Kravchuk V., Polezhaieva T., Honchar K. Evaluative Lexis in Contemporary Publicistic Discourse: Lexicological and Psycholinguistic Projection. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. Vol. 12, Issue 1, Spec. Issue XXVII. 2022. С. 12–19.
  10. The main features of the Ukrainian grammar: a reference textbook for foreigners / Nina Danylyuk, Tetyana Masytska, Douglas O'Brien, Oksana Rohach; managing editor Nina Danylyuk. Lutsk : Nadstyrja, 2022. 128 p. Основні риси граматики української мови: навчальний посібник для студентів-іноземців / Ніна Данилюк, Тетяна Масицька, Даглас О'Брайєн, Оксана Рогач; відп. ред. Н. О. Данилюк. Луцьк : Надстир'я, 2022. 128 с.

Інтернет-ресурси

1. Вплив ділових культур на спілкування з іноземними партнерами. URL: https://pidru4niki.com/19991130/menedzhment/vpliv_dilovih_kultur_spilkuvannya_inozemni_mi_partnerami (дата звернення 25.08.2022).
2. 20 цікавих фактів про українську мову, які слід знати. URL: [https://lviv1256.com/lists/20-tsikavyh-faktiv-pro-ukrajinsku-movu-yaki-slid/](https://lviv1256.com/lists/20-tsikavyh-faktiv-pro-ukrajinsku-movu-yaki-slid-znati/) (дата звернення 25.08.2022).
3. Довідник цікавих фактів та корисних знань. URL: <http://dovidka.biz.ua/vislovi-pro-movu/>
4. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Ч. 1. Граматичні труднощі. Флоренція; Страсбург; Гранада; Київ : TEMPUS, 1997. 317 с.

- https://nmetau.edu.ua/file/karaban_posibnik_dovidnik_z_perekladu_nauk_tehn_lit.pdf (дата звернення 25.08.2022).
5. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську : посіб.-довідник. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с. <http://194.44.152.155/elib/local/+sk666868.pdf> (дата звернення 25.08.2022).
  6. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Київ, 2006. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
  7. Мацюк З., Станкевич С. Українська мова професійного спрямування. URL: <http://posek.km.ua/biblioteka> (дата звернення 25.08.2022).
  8. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml> (дата звернення 25.08.2022).
  9. Словопедія. URL: <http://slovoopedia.org.ua/>(дата звернення 25.08.2022).
  10. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019> (дата звернення 25.08.2022).
  11. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?> (дата звернення 25.08.2022).